Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

EN DANSK SOLDAT

MAJOR ANDERS LASSEN, V. C., M. C.

ved Jørgen Halck

Thaning & Appels Forlag

Denne Bog er fremkommet
paa Initiativ af Foreningen
DANSK SAMVIRKE

EN DANSK SOLDAT

MAJOR ANDERS LASSEN
V. C., M. C.

VED JØRGEN HALCK

THANING & APPELS FORLAG
KØBENHAVN 1947

TIL DE FALDNE
I DANMARK OG I UDLANDET
1940—45
"Their names shall live for ever"

—

2. Oplag

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKIÆR)
KØBENHAVN

Engang i 1943 stod jeg paa Dækket af et Troppeskib nede i Rødehavet. Det var en sen Eftermiddag. Den nedgaaende Sol satte Ild i Disen, strøede Gnister paa det dovne Hav og overmalede Skibssidens graalige Camouflage med legeret Blod. Ovre paa Afrikakysten virkede Klipperne nøgne og ubetydelige paa Baggrund af den blændende Horisont.

Skibsklokken havde givet Signal til Aftenspisning, men kun en dæmpet Mumlen og fjern Klirren vidnede om, at Tusinde Soldater var ved at træde an nedenunder med Feltkrus og Bliktallerkener. Her ovenpaa befandt der sig kun tre-fire Personer, der delte Dækket med Aftenskygger, som med næsten vulgær Hast voksede sig længere og længere. Det var ved at blive køligt, og en let Brise inde fra Abu-Arisk Omraadet mindede om, at det snart var paa Tide, man kom nedenunder og fik en Sweater paa.

Lænet op ad Rælingen, i Nærheden af mig, stod to Soldater i dæmpet Passiar. Nu og da bar Brisen deres Piberøg over til mig, og skønt jeg ikke ønskede at lytte, blæste der nu og da nogle Bemærkninger over til min Side. Begge Soldaterne var kraftige solbrændte Fyre med »Den langtrækkende Ørkengruppes« berømte Kendetegn paa Skuldrene. Den ene var australsk Løjtnant og den anden rhodesisk Sergent. Pludselig hørte jeg Australieren spørge: »Ved du, at Andy Lassen har vundet sit andet Militærkors?« »Fantastisk«, svarede Rhodesieren, »jeg har selvfølgelig hørt om Fyrens Bedrifter, men jeg har aldrig mødt ham. De siger, han er en af Lord Jellicoe's Mænd. Har du set ham? Hvor vandt han det Militærkors?« »Nej«, svarede den anden, »jeg kender ham ikke. De paastaar, at det er ham vi kan takke for, at vi fik ødelagt alle de tyske Flyvemaskiner paa Kastelli Pediada Flyvepladsen paa Kreta. Man siger ogsaa, han er Dansker og ganske frygtløs... en af de Vikingetyper vi lærte om i

Skolen. Wilcox paastaar, at Lassen...«. Saa hørte jeg ikke mere. Brisen lagde sig, og et Øjeblik efter, da jeg atter kunde opfatte et Par Ord, var det tydeligt, at de talte om noget andet. Det glædede mig, at en Dansker var blevet saa højt dekoreret for Tapperhed, men jeg glemte alligevel Episoden. Man havde saa meget at tænke paa dengang.

Samme Aar tilbragte jeg ti Dages Orlov i Kairo. Den første Dag vandrede jeg rundt i Nærheden af Gâmia Rifaieh og ledte efter en lille Bar, jeg havde fundet for et Aar siden et Sted i dette Nabolag. Det var en brændende hed Dag. Fluerne var mere paagaaende end nogensinde før, og de ellers saa sladdersyge, spillegale Ægyptere paa Fortovskafeerne var saa sløve og dvaske, at de næppe gad røre en Haand for at jage de Fluer bort, der krøb ind i Øjnene og badede sig i Sveddraaberne paa kobberrøde Pander.

Oksekærrer sukkede rundt om snævre Hjørner. Gadesælgernes Stemmer var matte, og selv de mest paatrængende Skopudsere forsvandt, naar man havde givet dem et enkelt Spark. De hestetrukne Gharrier var fyldt med svedende Soldater, som mod Sædvane sparede paa Stemmebaandene, men drak stærktfarvet Mineralvand og røg kvalmende Tobak. Nu og da gled en lydløs Luksusbil med en fed Pasha eller en mindre fed Bey gennem Flokken af brægende Faar, standsede naadigt for at lade en savlende Krøbling krybe over Gaden, og forsvandt saa ned ad snævre, mørke Gyder, hvis ubeskrivelige Armod selv Solen nægtede at stirre paa. Muessinens Kalden fik en Kamel til at skryde.

Jeg fandt Baren — »El Alamein« — hed den nu — og gik ind. Hvilken Forskel. Sidste Aar havde der været næsten tomt. I hvert Fald havde der været forholdsvis køligt, og man kunde sidde og drikke sin Whisky i Ro og glæde sig over, at der var hele otte Dage til, før man igen skulde ud og tilbringe et Aar i den forbistrede libyske Ørken. Dengang havde her været faa Uniformer, og intet der mindede en om en forhadt Tilværelse.

Nu derimod var Baren stuvende fuld. Soldater stod op, sad ned og dannede en menneskelig Mur foran Barskranken. I et Hjørne stod en fuld Soldat og kastede op. Stanken var overvældende, og Tobaksrøgen laa som et Tæppe mellem det lave Loft og de solgarvede Ansigter.

Under Forsøget paa at bane mig Vej til Skranken, maa jeg være kommet til at træde en af Krigerne over Tæerne, for en stor Australier med Bokserfjæs vendte sig mod mig og snærrede: »Hvis du vil ha' Ballade, ka' du faa det! Hva' er du for en?« Jeg fortalte ham, at jeg ikke ønskede Ballade og forklarede, at jeg var Sydafrikaner — »og Sergent«, tilføjede jeg med en Værdighed, jeg faktisk ikke følte, og lod ham se de nye Vinkler, jeg lige havde faaet hæftet paa Skulderen.

»Jeg hader Sydafrikanere«, hvæsede Australieren og spyttede paa mine Støvler, »og jeg afskyer, foragter og ringeagter hver eneste Sergent — Afkom af ugifte Mødre!« — tilføjede han haanligt og satte en knyttet Næve foran mit Ansigt. Et Par skæggede Fremmedlegionærer rykkede nærmere og en new-zealandsk Mauri begyndte aabenlyst at hale sine Knojern frem og gøre betegnende Bevægelser med Armene. Der faldt en forventningsfuld Stilhed over hele Lokalet. Udenfor jamrede en arabisk Gaardsanger, som om der intet var paa Færde.

Situationen var ved at udvikle sig til min Ugunst, og det var lige saa tydeligt, at alle længtes efter en »free for all fight«, som at General Smuts' Sydafrikanere var i Mindretal i denne Forsamling. Manden i Krogen holdt op med at kaste op, og Stilheden var fuldkommen.

»Jeg er ogsaa Dansker!« tilføjede jeg haabefuldt, lidt stakaandet og ganske umotiveret. Australieren gloede paa mig, som om jeg var en ganske særlig Slags utiltalende Væggetøj og knurrede: »Jeg væmmes ved Danskere og ledes ved Tanken om at skulle bringe min Næve i Berøring med saadant Kryb, men Nødvendigheden kræver at...«. Pludselig gled der et forundret Udtryk over hans haardkogte Fjæs, og han brølede: »Sagde du *Dansker?*« Jeg fornemmede en Forandring i den spændte Atmo-

sfære og henkastede med en Overlegenhed, jeg ikke følte: »Ja, *Dansker*, og derfor ingen forbandet Søn af en australsk Tugthusfange«!

Australieren overhørte Fornærmelsen og fortsatte ivrigt: »But gee man, hvis du er en dingum Dansker, maa du jo kende *Andy Lassen*. De siger, at han ogsaa er en af disse hersens Danskere?« Jeg kom til at tænke paa Manden, jeg havde hørt omtale for flere Maaneder siden nede i Rødehavet og forsikrede ham for, at Major Anders Lassen var alle Danskes bedste Ven. »Hey boys«, raabte Australieren og slog mig haardt paa Ryggen, »denne hersens Type er en Ven af *Andy*. Han er ogsaa *Dansker!*«

Jeg ved ikke, hvordan det gik til, men pludselig blev der skaffet Plads til mig ved Skranken, og jeg fandt utallige Whiskies foran mig og lige saa mange nye Venner bagved, og da jeg adskillige Timer efter vaklede ud af »El Alamein« Baren, nærede jeg megen Sympati for den berømte, ukendte Landsmand, der ved sine Bedrifter ikke alene havde reddet mig fra en Omgang australske Prygl, men ogsaa skaffet sit Fædreland et saa godt Omdømme blandt nogle af Verdens mest forhærdede Krigsveteraner.

Nogen Tid efter deltog jeg i et Kommandoangreb paa en af de mindre græske Øer. Vi var sejlet over fra Ægypten med Krydseren »Black Prince« og var gaaet til Angreb en Time før Daggry. Klokken var nu 6 om Morgenen og Klipperne var ved at blive farvet af den opgaaende Sol. Angrebet havde overrasket Fjenden, og der var nu kun spredt Modstand ovre paa Øens Nordkant. Den fjerne Knitren af Maskingeværild gav Genlyd i de mørke Dale, der strakte sig helt ned til Havet. Jeg var nede ved Stranden, hvor Fangerne blev bragt til. Det var mit Job at forhøre dem. Det var en kølig Morgen, og den tunge Olierøg fra en nedskudt Flyvemaskine rev i Struben og tvang Hosten frem.

Det var en demoraliseret Samling Tyskere, jeg havde foran mig. De tilhørte en Straffebataillon, som grundet paa sin politiske Uvederhæftighed var blevet fordelt over disse strategisk uvigtige, men ogsaa uhyre udsatte Øgrupper. En tysk Kap-

tajn, der saa ud som om han havde kendt bedre Dage, røg begærligt den ene engelske Cigaret efter den anden. Hans Ansigtstræk var skæmmet af nervøse Trækninger, og hans Fingre var tobaksfarvede. Jeg forhørte ham.

Han fortalte om natlige Kommandoangreb, der kom, naar Tyskerne mindst ventede dem, om det stadige Nervepres, om Angsten, naar man vaagnede og fandt Vagterne døde med overskaarne Struber, om smaa Kanoer med britiske Kommandotropper, der gled ind i Vigene i Løbet af Natten og vendte tilbage til deres Moderskibe før Lysets Frembrud — lige saa lydløst som de var kommet. Han forbandede Krigen, Englænderne, Adolf Hitler samt Skæbnen, der havde bragt ham, Hauptmann v. Steinertz, til dette gudsforladte Sted, men han forbandede især een Kommandofører — »*Dieser Däne Lassen*« — som man aldrig kunde føle sig sikret imod. Hans Stemme var halvkvalt af Raseri, da han snærrede: »Der kriegt aber auch eine Kugel — dieser Teufel. Der er sat en Pris paa 20.000 Mark paa hans Hoved. Han skal nok faa sin Bekomst, denne danske Schweinhund!« Jeg undlod ikke at fortælle v. Steinertz, at jeg ogsaa var Dansker. Han stirrede hadefuldt paa mig.

Scenen skifter. En Dag var jeg ude for at besøge alle danske Frivilliges bedste Venner — Familien Hoffmann i Helwan. Stedet, der var som en Oase i den ægyptiske Ørken for os. Else Hoffmann modtog mig med Ordene: »Kom med ud i Haven og træf den danske Major Anders Lassen!« Han sad i et skyggefuldt Hjørne med begge Ben paa et Havebord. Høj og velbygget var han, med lyst Haar, der faldt ned i Panden, og gennemborende blaa Øjne. Han var dekoreret med tre Militærkors. »How do you do, Sir!« sagde jeg og gjørde Honnør. »Goddag« svarede han, »kald mig Andy!«

Vi var en hel Forsamling, men i Begyndelsen sagde Majoren intet, og derfor troede jeg, han var lidt overlegen. Da han endelig talte, diskuterede han Sager, jeg intet kendte til, og det var tydeligt at mærke, at han ikke ønskede at fortælle om sig selv eller sit Arbejde. Det var først da jeg skulde til at gaa, at

han begyndte at tale, og det, jeg trode var Overlegenhed, faldt af ham som en Maske. Han blev meget ivrig, lænede sig fremover og slog Knoerne i Bordet for at give sine Ord Eftertryk.

»Saa De skal tilbage til Fronten, Halck«, sagde han og sendte mig et opmuntrende Grin. »Vi kan forvente nogle store Slag i den nærmeste Fremtid, og denne Gang bliver det *os*, der angriber. De Slag *maa* vi vinde. Resultatet af dem kommer til at betyde alt for os danske Frivillige. Jo større Sejren bliver, jo mere vil Modstandsbevægelsen i Danmark vokse. Det vil give dem nyt Haab og« han hamrede i Bordet «vi herude betyder intet uden Modstandsfolkene derhjemme. Det maa ikke ske, at vi faar Danmark tilbage som en Gave. Det skal tilbagegives os som noget, vi har kæmpet for og fortjent!« Andy lænede sig tilbage og røg i Tavshed.

Jeg fortalte ham om Hauptmann v. Steinertz' Trudsel, og han smilte tankefuldt. Pludselig lænede han sig fremover igen (af en eller anden Grund mindede han mig om en Fjeder, der var spændt til det yderste) og saa mere barsk ud, end man skulde tro det muligt for saa ung en Mand. »Jeg hader Tyskerne« sagde han langtsomt, »fordi de brød en Traktat. Den 9. April var en Krigserklæring mod et værgeløst Land. Den Udlænding, hvem han saa end er, der mod vort Ønske sætter sin Fod een Tomme over den danske Grænse, maa være vor Fjende. Og Fjender bekæmper man med alle til Raadighed staaende Midler!« Han slog igen i Bordet, og hans Stemme var afmaalt og dybt alvorlig, da han sagde: »Siden den 9. April har jeg aldrig givet en modstandsdygtig Fjende Pardon, og jeg vil heller aldrig bede om det!« Efter disse Ord faldt der en knugende Tavshed over os alle, og det var som om Cikadernes Hvisken voksede i Styrke.

Da jeg tog Afsked med Værterne, kom Major Lassen hen til mig, slog mig paa Skulderen, sendte mig et drenget Smil og tilføjede halvt forlegent, som om der ikke var gaaet 10 Minutter siden han sidst havde sagt noget: »Men jeg er saadan en daarlig Hader. Jeg tror, jeg kan give selv Tyskerne Haanden, naar Dan-

mark er frit igen. Tænk hvad vi Udlandsdanskere har at glæde os til!« I Toget tilbage til Kairo tænkte jeg paa den stærke Personlighed, jeg havde mødt, og jeg var glad, fordi jeg var Andy Lassens Landsmand.

Det europæiske Efteraar krøb ind i Vintermørket. Det var som om de italienske Fronter var stivnet af Kulde og tynget ned af det usædvanlige Snefald. Dag efter Dag, Nat efter Nat, stirrede forfrosne Soldater ud i No-Mans-Land og ventede sløvt paa det mildere Vejr, de vidste vilde forkynde den store Foraarsoffensivs Anmarch.

Jeg sad i en Officersmesse i Rom. Kulden trængte sig ned bag de opsmøgede Kappekraver og sneg sig langs Gulvet og bed i Tæerne. En lille forsagt Kaminild forsøgte forgæves at hævde sig mod det store Lokale, opgav endelig sine Anstrengelser og skjulte sin Afmagt bag et osende Røgdække, bag hvilket man kunde høre det vaade Brænde sprutte og protestere.

Det var en trist Dag, og det var en Samling triste Officerer af mange forskellige Nationaliteter, der forsøgte at begrave sig i de mugne Lænestole og bilde sig ind, at de var alle mulige andre Steder end netop her. Von Rundstedts Modangreb i Ardennerne var godt paa Vej. Fjenden var ved at nærme sig Malmedy og Bastogne, Vejret paa vor egne Front var værre end nogensinde, og Tanken om, at vi snart allesammen skulde op at ligge i frosne Skyttegrave igen, var deprimerende. En polsk Kaptajn forsøgte uden Held at spille »Maaneskinssonaten« paa et Klaver, der manglede to Tangenter.

En brillantineduftende Major med Monokel, Tandbørstemoustage, hvide Tænder og fremragende Tapperhedsdekorationer kom hen til mig og stirrede interesseret paa det ældgamle Eksemplar af »Frit Danmark«, som jeg var i Færd med at læse for fjerde Gang. Han troede selvfølgelig, jeg var Sydafrikaner, og mumlede noget om, at Boersproget ikke laa for ham og foreslog, at vi skulde spille Skak. Vi spillede fire Spil, som han vandt. Saa sad vi lidt og drak sur Vino og talte sammen uden at sige noget egentlig. Vi fik mere Vino og han spurgte, hvor i Syd-

afrika jeg var født. Jeg forklarede, at jeg, selv om jeg kom fra Sydafrika, var Dansk og født i København. Dette interesserede ham uhyre og han udbrød: »Deres Landsmand, Major Anders Lassen, der lige har vundet sit tredie Militærkors for Tapperhed, er en af mine nære Bekendte!« Jeg spurgte, hvor Lassen befandt sig i Øjeblikket og han svarede vagt: »Aa, et eller andet Sted paa den italienske Front!«

Da Navnet ANDERS LASSEN blev nævnt, blandede andre Officerer sig i Samtalen. Interesserede Ansigter dukkede op af dybe Lænestole, og snavsede Eksemplarer af »Stars and Stripes« blev krøllet sammen og smidt i Papirkurven. Stole blev rykket nærmere, og en Atmosfære af levende Interesse bemægtigede sig Forsamlingen.

Man begyndte at diskutere, om der overhovedet var andre, der havde vundet tre Militærkors i denne Krig, »hvis man da kan tro paa alle de Ting, man hører om Andy?« spurgte en tvivlende indisk Løjtnant. En skotsk Militærlæge, som havde været med under den første Verdenskrig, bragte et Spørgsmaal paa Bane, der fremkaldte heftige Meningsudvekslinger. »Hvad vilde I helst have, gentlemen«, spurgte han, »et Victoria Kors, eller tre Militærkors, som Lassen har faaet?« En engelsk Oberst paastod, at han helst vilde vinde Victoria Korset, »fordi det er Verdens fornemste Tapperhedsdekoration« og »fordi selv Kongen saa skulde gøre Honnør for mig«. En græsk Kaptajn var overbevist om, at de tre Militærkors var mere attraaværdige. »Et Victoria Kors kan vindes af en Mand, der een Gang i sit Liv faar Bersærkergang og gaar Amok og udretter noget storslaaet i Kampens Hede, uden først at have overtænkt sin Handling, og uden bagefter at vide hvad der egentlig skete«, paastod han. »En Tildeling af tre Militærkors er ikke alene enestaaende, men ogsaa et Bevis for, at Indehaverens Mod ikke afhænger af Tilfældigheder«. Diskussionen blev livligere og livligere, indtil min nye Ven — den britiske Major — rømmede sig og sagde: »Jeg tror, jeg bør fortælle Jer lidt om Major Anders Lassen — i den strengeste Fortrolighed selvfølgelig. Jeg vil ikke blot tale om ham,

fordi jeg har den Ære at kende ham, men fordi han er en af denne Krigs store Helte, og fordi hans Navn vil leve, naar mange af Krigens store Slag er glemt.

Stolene blev flyttet endnu nærmere. Piberne blev tændt, og interesserede Ansigter rettedes mod Majoren, som begyndte at fortælle langsomt og nøgternt. Dette er, hvad han fortalte os:

»Den danske Major Anders Lassen har under denne Krig og indtil for ganske nylig sejlet rundt i det østlige Middelhav i et lille græsk Fiskerfartøj og bragt Død til Tyskerne og Mad og Haab til Øboerne. Lassens Bedrifter under disse Togter er blevet til Legender i Farvandene omkring de ægæiske Øer og langs den dalmatiske Kyst. Om Dagen skjulte han sit Fartøj mellem Klipperne, og om Natten sneg han sig frem. Lydløse Kanoer landede paa afsides Øer, Fjendens Vagtposter blev dræbt og Madvarer omdelt til den venligsindede Civilbefolkning. Disse Angreb har staaet paa Maaned efter Maaned, men af Sikkerhedshensyn er de aldrig blevet omtalt i Pressen.

Tyskerne frygtede disse Piraters Ankomst, fordi de voldte dem alvorlige Tab og fordi de tvang dem til at opretholde store Garnisoner paa afsides liggende Steder. Jeg siger de frygtede disse Fribyttere, men mest Angst nærede de nu for den faamælte, lyshaarede Anfører, Andy Lassen, en Efterkommer af de gamle Vikinger, en fremragende Sømand, inspirerende Leder og ubarmhjertig Stridsmand.

Saa vidt jeg ved, er Andy i 24-aars Alderen, og han fortalte mig engang, at han gik i den danske Skole »Herlufsholm«, en Læreanstalt, der mere eller mindre svarer til vore engelske »Public Schools«. Han taler meget lidt om sig selv, men jeg forstod paa ham, at han, da han var 17 Aar gammel, ønskede at se sig om i Verden og meldte sig til den danske Handelsflaade. Et Aar efter brød Krigen ud, og hans Fædreland blev besat i April 1940.

Andy rejste ikke hjem, men besluttede sig til at hjælpe med til sit Lands Befrielse. Han indtraadte i den britiske Hær og meldte sig frivilligt til Kommandostyrkerne. Allerede to Maaneder efter sin Indkaldelse blev han udnævnt til Officer, og

mens han endnu var Sekondløjtnant, vandt han sit første Militærkors. Citatet til denne Tapperhedsdekoration er endnu ikke blevet offentliggjort, men jeg husker, at det beskrev ham som »en meget tapper Officer, der med Beslutsomhed vil løse alle Opgaver uden at tage det mindste Hensyn til sin personlige Sikkerhed« samt at han var i Besiddelse af »megen sund Dømmekraft og hurtig Beslutsomhed«. Ved den Lejlighed, hvor han vandt det første Militærkors, var han Styrmand paa en Landgangsbaad, og det lykkedes ham under en Kamphandling at landsætte den med den største Dygtighed paa en farlig, klippefyldt Kyst. Jeg ved ogsaa, at han deltog i en anden Kamphandling, hvor han udviste stor Dygtighed og Paalidelighed og hvor han udførte sit Hverv kolblodigt og under Udvisning af den største Raadsnarhed og Snildhed, trods det, at Kampen rasede omkring ham og hans Skibs Anker og Forstævn blev sprængt i Luften med Dynamit. Det er alt, hvad hans Overornede har haft Lov til at fortælle mig om denne Del af hans Soldaterkarriere.

Efter at Felttoget i Nord-Afrika var bragt til Ophør, oprettede man en »Special Boat Service«, hvis Formaal var at rette Kommandoangreb mod de ægæiske Øer. Major Lord Jellicoe blev Øverstkommanderende. Flaaden bragte »S.B.S.« til Kampomraadet, og Soldaterne blev landsat i smaa Baade. Lassen havde det helt rigtige Temperament og de rigtige Forudsætninger for at kunne hævde sig under disse Forhold. Han indtraadte i »S.B.S.«, og i Løbet af kort Tid begyndte man at berette alle de næsten utrolige Historier om hans Bedrifter, som I alle har hørt i Middelhavsomraadets Kantiner og Messer. Han spillede en stor Rolle i adskillige hemmelige Operationer i Løbet af Efteraaret 1942.

Jeg synes, jeg vil fortælle Jer lidt om, hvordan han vandt sine to næste Militærkors. I Juli 1943 anførte han en Patrulje, der foretog en hemmelig Landgang paa Kreta. Dens Opgave var at ødelægge tyske Messerschmidts paa Kastelli Pediada Flyvepladsen. Kaptajn Lassen — som han var dengang — sendte Største-

delen af Styrken til den ene Ende af Flyvepladsen og rykkede selv frem med en Menig, J. Jones, for at skabe Forvirring.

De to Mand skar sig Vej gennem Pigtraads-Spærringerne, mens det var mørkt, og vandrede frejdigt ind paa selve Flyvepladsen. Lassen udgav sig for at være en tysk Officer paa Aftenrunde. Han passerede tre Vagthold, og hver Gang han blev raabt an, svarede han paa Tysk. Han var nødsaget til at skyde den fjerde Vagtpost. Saa blev der selvfølgelig blæst Alarm og Søgelysene begyndte at feje hen over Pladsen. Vagterne kom løbende. De to Mænd blev indfanget af Lyset. Voldsom Maskingevær- og Geværild rettedes imod dem. De blev nødsaget til at trække sig tilbage. En halv Time efter var de tilbage. Nu blev Flyvepladsen imidlertid afpatruljeret og Vagtholdene var blevet tredoblet. De brød igennem Afspærringerne. De var nødt til at dræbe endnu en Vagtpost. Forstærkninger kom anstigende. De dannede Halvkreds og tvang Kaptajn Lassen og hans Ledsager ind paa Midten af Flyvepladsen. Her blev de fanget af Lyskasterne, og Tyskerne skød til Maals efter dem fra tre Sider. Det lykkedes dem dog at slippe uskadte ud af Fælden.

Alt var gaaet planmæssigt. Fjenden var afledt. De to Mænd sluttede sig til Resten af Patruljen og sprængte Flyvemaskiner og Benzindepoter i Luften ved Hjælp af tidsindstillede Granater før de trak sig tilbage. De maatte skjule sig mange Dage i Bjergene, før det lykkedes dem at undslippe fra Øen. Kaptajn Lassen fik tildelt sit andet Militærkors. Menig Jones vandt Militærmedaillen.

Tre Maaneder efter vandt Lassen sit tredie Militærkors. Denne Gang var han i Simi paa de dodekanesiske Øer. Under Indsejlingen tog Lassen en Koporal med sig i Land i en Robaad og lod Moderskibet blive liggende for Anker et Stykke uden for den lille Havn. Han sendte Korporalen af Sted for at spørge nogle Grækere, om Vandet var dybt nok til, at hans Skib kunde sejle ind i Havnen. Grækerne begyndte at diskutere og skændes indbyrdes. Lassen blev utaalmodig og sprang paa Hovedet i Vandet og dykkede, skønt han var iført alt sit Tøj og fuld Ud-

rustning. Da han kom op, raabte han til Korporalen: »All right. Her er dybt nok, lad hende komme ind!«

De ventede paa en stor tysk Landgang. Der var ikke Tid til at grave Forsvarsanlæg og ingen Muligheder for at faa Forstærkninger til Øen. Lassens Styrke bestod af 20 Mand bortset fra nogle italienske Medhjælpere. Han havde bragt en gammel 20 mm Kanon med sig, som han havde »stjaalet« fra Nazisterne paa en af Øerne i Nærheden af Rhodos. Trefoden manglede, men det lykkedes ham ved Hjælp af den lokale Smed at faa den monteret paa Skolebygningen.

Tyskerne kom i Fiskerbaade. Der var over 100 af dem.

Jeg husker Citatet fra hans Militærkors. Der stod, »trods de Lidelser, som et alvorligt forbrændt Ben og indre Skade voldte ham, sneg han sig ind paa mindst tre Tyskere og dræbte dem i Nærkamp. Et Maskingevær aabnede Ilden fra et Skib. Lassen klatrede op til sin 20 mm Kanon og besvarede Ilden. Skibet trak sig tilbage fra Havnen«.

»Paa dette Tidspunkt begyndte vore italienske Allierede at vige, og det skyltes Lassens Initiativ og personlige Eksempel, at de genvandt Moralen«, slutter Citatet. Om Eftermiddagen overtog han Ledelsen af det italienske Modstød, der til Slut kastede Tyskerne tilbage til deres Skibe med et Tab af 16 dræbte, 35 saarede og 7 Fanger sammenlignet med vore Tab paa 1 dræbt og 1 saaret.

Næste Dag angreb Stukaerne, og Lassen havde meget ondt af Bønderne, hvis Huse blev ødelagt og skudt i Brand. Han var lykkelig, da han modtog Ordre til at trække sig tilbage to Dage efter, fordi man herved vilde undgaa yderligere Ødelæggelser af Øboernes fattige Huse. Senere talte han ofte om deres ulykkelige Skæbne, og selv efter at Tyskerne havde besat Øen, foretog han vovelige Nattesejladser til Øen for at bringe Fødevarer til den undertrykte Befolkning paa Simi.

Det var for den Slags gode Handlinger, at Folk kom til at elske ham. Det var for den Slags Bedrifter, at hans Mænd, der nærede de samme Følelser for ham, vilde følge ham hvor som

A. Lassen.

EDSAFLÆGGELSE.

Jeg svaerger herved, at jeg er og vil forblive tro imod min Konge CHRISTIAN X.

Jeg svaerger desforuden, at jeg er rede til loyalt at tjene enhver Autoritet, som arbejder imod den Fjende, som har besat mit Faedreland.

Jeg svaerger, at jeg aldrig vil afsløre militaere Hemmeligheder, som eventuelt maatte blive mig betroet.

Saa hjaelpe mig GUD.

Anders Lassen

Vidner til Edsaflaeggelsen:

Den 24' Januar 1941.

Fra Kamphandlingerne paa de ægæiske Øer.

helst. Han var sluppet udskadt fra saa mange livsfarlige Situationer, at de begyndte at tro, at han var usaarlig.

Angrebene paa Øerne fortsatte. Leros, Samos, Koos, Santorini – uforglemmelige Scener for store Bedrifter. Fjenden vidste aldrig, hvor han kunde vente det næste Angreb, der kom som Lyn fra en klar Himmel. Smaa Garnisoner paa ensomme Telegraf- eller meteorologiske Stationer fik en Omgang Prygl; Skibsfart og Depoter blev udslettet. Ofte satte Marodørerne sig i Besiddelse af en Ø ved at kaste Fjenden ud eller ved at udrydde ham. Andre Gange aflagde man blot »uvenlige« Besøg.

Lige før Tyskerne landede paa Samos, var Lassen i Gang med at rømme Hundreder af Civilpersoner fra Øen for at bringe dem over til Hovedlandet. Men Tyskerne ankom, før han var færdig. Lassen beordrede sine Mænd til at samle alt det Reb, de kunde faa fat i. Det blev bundet sammen, saa det udgjorde en Redningslinie, der strakte sig til Hovedlandet ca 10 km borte. Hver 200 Yards understøttede han Linen med Baade. Desværre naaede Linen ikke helt ind til Bredden, men mange Grækere undslap ved at svømme den sidste Del af Distancen.

Nu tror I, der har hørt saa mange Beretninger om denne fantastiske Pirat, at han er en Slags kold, brutal Kaptajn Bligh – som ham fra »Mytteriet paa Bounty«. Men der tager I Fejl, gentlemen. Det er han slet ikke. Hvis I mødte ham, vilde I træffe en høj bredskuldret, blaaøjet ung Mand, der er yderst beskeden og elskværdig. Han er i Besiddelse af en levende Personlighed og er kendt overalt for sin Hengivenhed for de ulykkeligt stillede i Samfundet. Maaske kan man sige, at hans Paaklædning ofte er lidt ukonventionel, for man ser ham tit gaa rundt i en Menigs lurvede Kappe, med et hæklet Halstørklæde og med tunge, sømbeslaaede Støvler, der som Regel er oversprøjtet med Mudder. Da han ikke kunde fremskaffe Rosetter til at sy paa Militærkorsets Ordensbaand, klippede han selv to ud af en Cigaretæskes Bliklaag. »Lidt hjemmelavet maaske«, bemærkede han, »men min Paaklædning er nu i enhver Henseende i Overensstemmelse med Reglementet.

Paa Kreta fandt der mange Tyverier Sted af Hærens Køretøjer. Major Lassen var fast besluttet paa ikke at miste sin gode Jeep. Han kørte den ind i sit Hotel og op paa anden Sal med Godselevator, og om Natten anbragte han den udenfor din Dør sammen med sine Støvler.

Forplejningsproblemet har aldrig bekymret Lassen. Jeg har talt med flere af hans Underordnede, og de paastaar, at han kan gaa i dagevis uden at spise, og at han er fuldkommen tilfreds, hvis Dagens Hovedmaaltid bestaar af Muslinger, som han løsner fra Klipperne med sin Foldekniv«.

Den engelske Major tav, saa sig om i den dybt interesserede Forsamling, rømmede sig lidt forlegent og sagde: »Maaske har jeg talt for meget om Sager, der endnu paa dette Tidspunkt af Krigen burde hemmeligholdes, men jeg ved at I, gentlemen, ikke vil svigte min Tillid. Jeg syntes blot, at jeg nu, hvor vi har en anden dansk Officer i vor Midte, vilde fortælle ham lidt om hans Landsmand, der er en af denne Krigs store Helte og en saa fremragende Ambassadør for den danske Ungdom«.

Der herskede Tavshed i Messen. Vi havde glemt Kulden. Den skotske Militærlæge skænkede Vino i Glassene og udbrød henvendt til mig: »Vil De paa Major Lassens Vegne og som en af hans Landsmænd modtage vor Hyldest?« Vi drak. Dernæst gik vi hver til sit. Der var ikke mere at tale om. Tankerne om Fronten deroppe, der ventede paa os, meldte sig igen.

Scenen skifter igen. Den 9. April 1945 sad jeg i Englands gamle Kirke, Westminster Abbey i London, og overværede Indvielsen af en norsk og en dansk Fane. Det var desuden en »Intercession Service« for Folkene i Danmark og Norge. Kirken var fyldt til sidste Plads af Skandinaver. Det var betagende. Først blev det danske og norske Flag baaret ind af de to Landes Frivillige. Domprovsten modtog Fanerne og lagde dem paa Alteret, mens Koret sang Nationalsangen. Saa læste Pastor Harald Sandbæk fra Hersum, Bjerregrav og Klejstrup Bønnen for Danmark her i Englands ældgamle Domkirke.

Prædiken blev holdt af den norske Biskop Arne Fjellbu, og derefter talte den engelske Domprovst. Der har sjældent været en saa inderlig Stemning som over denne Gudstjeneste. Ud af Krigens Vederstyggeligheder var der vokset een god Ting, og det var den ny, stærkere Forstaaelse og Sammenhold mellem Nordmænd og Danske. De har lært at værdsætte hinanden; og den Dag i Westminster Abbey var vi som eet Folkefærd.

Vi vidste, at det vilde være vor sidste 9. April borte fra Fædrelandene, men vi blev ogsaa grebet af Sorg, naar vi tænkte paa, at Krigen rimeligvis vilde lægge dem øde. De Danske, der bad og sang i Kirken, vidste heller ikke, at paa denne Dag, mindre end en Maaned før Danmarks Frigørelse, faldt vor store Soldat, Major Anders Lassen, paa den italienske Front. De vidste heller ikke, at Lassen ved at betale med sit Liv den Dag gav et Victoria Kors, Krigens højeste Udmærkelse, til Danmark.

»Grundet paa fremragende Førerevner og fuldstændig Dødsforagt, (igen hører vi de Ord om ham) lykkedes det Major Anders Lassen, trods overvældende fjendtlig Overmagt, at løse sine Opgaver. Tre Anlæg blev udslettet, tre Maskingeværer tilintetgjort og otte Fjender dræbt og andre saaret. To Fanger blev taget.

Støttet af sin dybe Pligtfølelse, sine underordnedes Hengivenhed og sin egen enestaaende Tapperhed lykkedes det Major Lassen at løse alle sine Opgaver til den mindste Detaille«.

Citatet danner en rammende Gravskrift over en stor og menneskelig Helt.

Det lykkedes mange af os andre danske Frivillige at komme til Danmark i de lyse Majdage i 1945.

Vi kørte gennem Strøget, og Skæbnen, der saa ofte havde været os en utro Veninde, tog os pludselig i sine Arme. Dens Velvilje sporedes i Københavnerindernes straalende Smil og Mændenes oprakte Hænder; i Solen, der kastede gyldent Foraar over Gaderne og i Flagene og Vimplerne, der viklede sig

kaadt omkring Vinden eller slikkede den friske Brise med de rød-hvide Duge. Vi var hjemme igen.

Men det Menneske, der havde gjort sig mere fortjent til Hyldest end nogen anden, var ikke med. Den Mand, der havde kæmpest taprest og med eet Maal – Danmarks Befrielse – for Øje, kom ikke til at opleve den Dag, han havde glædet sig til i alle disse Aar.

Men vi vil aldrig glemme ham – og Danmark vil aldrig glemme hans Daad.

Mindehøjtiden fandt Sted i Garnisons Kirke. Den var smuk, men det var svært at samle Tankerne. De *vilde* vandre. Det var ikke her i denne sørgeklædte Forsamling, at Anders Lassens Aand levede. Det var dernede – i Kretas Dale, blandt de dalmatiske Bjerge, paa de ægæiske Øer, paa Middelhavet – i Storm og Stille – blandt Klipperne, i de smaa Vige, der saa ofte havde kastet Ekkoet af hans glade Latter tilbage.

Præsten var næsten færdig med sin Mindeprædiken. Hans alvorlige Stemme løftedes, da han sluttede med Ordene, vi alle kunde tiltræde med taknemmelige Sind: »Han levede og kæmpede som en Repræsentant for hele den raske, danske Ungdom, som en ublid Skæbne havde berøvet enhver Lejlighed til at bekæmpe en tyrannisk Fjende paa lige Fod. Han blev Symbol paa

DET FRIE DANMARK,
SOM HAN DØDE FOR AT GENFØDE

Og saa sang vi den gamle Salme, og *nu* vandrede Tankerne ikke mere, for nu, mens vi sang, var *Andy* midt imellem os:

Kæmp for alt, hvad du har kært,
dø om saa det gælder!
Da er Livet ej saa svært,
Døden ikke heller.

MAJOR ANDERS LASSEN
V. C., M. C.

DRÆBT I SLAG DEN 9. APRIL 1945
PAA DEN ITALIENSKE FRONT

*

IN MEMORIAM

Du kendte Krigen, Kampens kolde Krav, dens hede Had,
den sødlige-sure Stank, hvor unge Mænd forblødte;
den smertefulde Harmoni af Længsel indestængt
og Kammeratskab født af Tusind fælles Farer.

Den stolteste Germaner frygted' Glimtet af dit Staal
i Ørkendisen og i Kretas Maanenætter.
Dit Navn vil altid leve i en Saga fyldt af Daad,
saa længe Danmarks Ungdom ærer Danmarks Helte.

Vi ved, at Livspokalen, du saa ofte drak til Bunds,
skummed' fyrigst, da dit Brus af Ungdom spildtes,
og at du hilste Døden som dit største Eventyr
og sprang forventningsfuld ind i det store Intet.

Derfor blot en sorgløs Hilsen til dit stolte Minde!

OFFICIEL RAPPORT

TIL TRÆFNINGEN VED COMACCHIO

★

Angrebet ved *Comacchio*, hvor Major *Lassen* blev dræbt, blev den største Bedrift i hans hæderkronede Militærkarriere. Hans Død var et forfærdeligt Tab, der følte dybt af enhver, der havde lært ham at kende, men der er Trøst i Bevidstheden om, at han under det sidste Angreb udviste en Forbindelse af Heltemod, Raadsnarhed og Førerevner, hvis Lige man sjældent har oplevet selv i »Special Service« og Kommando-Styrkernes stolte Historie.

I Begyndelsen af April blev »M« Eskadronen underlagt Brigadegeneral *Tod* fra den 2. Kommando Brigade. Denne Brigade fik som Opgave at oprette et Brohoved nær *Comacchio* for at lette den 8. Armés Fremrykning ved at tvinge *Tyskerne* til at splitte deres Styrker. Landgangen blev en fuldstændig Succes, der forvoldte Tyskerne alvorlige Tab og resulterede i, at vi tog over 600 Fanger. Major *Lassens* Opgave var at bortlede Fjendens Opmærksomhed fra Hovedlandgangen, der var planlagt til at finde Sted den følgende Aften i et andet Omraade.

Comacchio Søen er en Indsø langs Kysten mellem *Ravenna* og *Po Flodens Udløb*. Mod *Øst* er den adskilt fra Havet af en smal Tange. Kommendotroppernes Hovedangreb fandt Sted paa Søens vestlige Bred. *Syd* for *Byen Commacchio* løber der en snæver Landevej langs Søens Østside. Det var Major *Lassens* Opgave at landsætte to Patruljer paa denne Landevej og avancere i Retning af Byen i Haab om, at Tyskerne vilde blive vildledte og tro, at Hovedangrebet vilde blive indsat her.

Angrebet skulde udelukkende være af afledende Karakter, og grundet paa Tidsmangel havde man været ude af Stand til at foretage de sædvanlige Rekognosceringer af Fjendens Forsvarsanlæg. Disse viste sig at være langt stærkere, end man havde beregnet. Afledningen blev en straalende Sukces takket være Major *Lassens* Førelse, og vi har Brigadegeneral *Tods*

Udsagn for, at den i allerhøjeste Grad bidrog til Gennemførelsen af Hovedlandgangen den paafølgende Nat.

Af de følgende Rapporter vil man forstaa, hvor let hele Angrebet kunde være slaaet Fejl, hvis ikke den kommanderende Officer *Major Anders Lassen* havde været i Besiddelse af saa fremragende Førerevner.

SAMMENSÆTNING AF STYRKEN

»Y« PATRULJEN	»E« PATRULJEN
Leder: Major *A. F. E. V. S. Lassen* (MC)	Premierløjtnant *Turnbull*
Oversergent *Workman*	Sergent *Waite*
Sergent *O'Rielly* (MM)	Korporal *Roberts*
Korporal *Crotty*	Korporal *Watkins*
Underkorporal *Crouch*	Menig *Hughes* (MM)
Menig *Dickensen*	Menig *Williams*
Menig *Shaw*	Menig *Hunter*
Menig *Thompson*	
Menig *Barbour*	
Menig *Medcalfe*	
Menig *Greene*	
Sapør *Stephenson* (DCM)	

TELEGRAFISK KODEORDRE

Fra: 2. KOMMANDO BRIGADE Kl. 08.00

».....(.) Angrebene *skal* gentager *skal* finde Sted i Aften som planlagt hvadenten Rekognoscering har fundet Sted eller ej (.) Enhver rimelig Risiko *skal* gentager *skal* tages (.) Disse Militæroperationer er livsvigtige for Udførelsen af nuværende Planer (.) Anerkend Modtagelsen.....«

OFFICIEL RAPPORT OVER KAMPHANDLINGEN NATTEN MELLEM 8.–9. APRIL 1945, HVOR MAJOR A. F. E. V. S. LASSEN (MC) BLEV DRÆBT

*

Om Eftermiddagen den 8. April blev der givet Befaling til at foretage Angreb i *Lago Comacchio* Omraadet, lige *Vest* og *Syd-Øst* for Byen *Comacchio*.

Major *Lassen* overtog personligt Kommandoen over to Patruljer »E« og »Y«, hvis Opgave var at lande ca. *3000 yards Syd-Øst* for Byen og bevæge sig i *nordvestlig* Retning ad Vejen, der løber parallel med Søen og ind mod Byen. Formaalet var at dræbe saa mange *Tyskere* som muligt, samt at tage Fanger i Forhørsøjemed og skabe Forvirring bag Fjendens Linier ved at give det Indtryk af, at en langt større Styrke var landet som Forløber for et Hovedangreb i dette Omraade. Grundet paa Militæroperationens presserende Art havde der ikke været Tid til at foretage en forudgaaende Rekognoscering, saaledes at Angrebsstyrken var nødsaget til at avancere uden at have Kendskab til Fjendens Anlæg i dette Omraade

Efter at have overskredet Kanalen ved *Koordinat MR 57246741*, samledes Styrken paa Vejen, der var ca. 5 *yards* bred og omgivet af Vand paa begge Sider. »E« Patruljen fik Ordre til at avancere *100 yards* foran Hovedstyrken og to Spejdere blev sendt frem foran »E« *Patruljen*.

Styrken var avanceret *500 yards* ad Vejen til *Comacchio*, da Spejderne blev anraabt af en fjendtlig Lyttepost i et Skydehul. Spejderne gjorde Holdt og Major *Lassen* begav sig øjeblikkelig frem til Tête af Patruljerne og beordrede Menig *Green* til at svare paa Italiensk, som det var planlagt i Forvejen, at Selskabet bestod af et Fiskerhold paa Vej hjem til *Comacchio*. Den Menige gjorde som befalet og da Lytteposten ikke syntes at nære Mistanke, begav Styrken sig fremad for at overmande

ham. Fjendens Mistanke var imidlertid blevet vakt, for han aabnede Ilden med Maskingeværer. *Tyskerne* affyrede hele Magasiner, saarede begge Spejderne og vækkede de øvrige Fjender, der befandt sig i to Støttepunkter i en Afstand af 5 *yards* fra hinanden lige bag Lytteposten. Støttepunkterne var anlagt paa en saadan Maade, at man fra det bagerste var i Stand til at give Ildstøtte til det foran liggende.

Major *Lassen* kastede øjeblikkelig to Mills Granater ind i Lyttepostens Skydehul, førte Patruljerne frem og dræbte Forsvarerne — 4 Tyskere med 2 Maskingeværer — i Nærkamp. Samtidig fejede en voldsom Maskingeværild hen over den snævre Vej fra de to Støttepunkter, og der blev aabnet Ild fra en fjerde Stilling ca. *300 yards* borte paa den venstre Side af Vejen til *Comacchio*.

Major *Lassen* løb derfor frem til venstre for at tilintetgøre det næste Støttepunkt. Under Fremspringet tog han overhovedet intet Hensyn til den voldsomme Maskingeværild, der nu blev rettet ned ad Vejen af 6 Maskingeværer, der var anbragt i en indbyrdes Afstand af kun 5 *yards*. Resten af Styrken samledes bag den ødelagte Stilling og gav Majoren Ildstøtte under hans Fremspring mod det næste Anlæg.

Major *Lassen*, der befandt sig en Smule til venstre for ikke at forstyrre sine Mænds Ildafgivelse, kastede tre Haandgranater mod Støttepunktet. Dette skabte saa stor Forvirring blandt Forsvarerne, at vi var i Stand til at benytte os af en kort Pause i Beskydningen, og under Major *Lassens* personlige Ledelse blev Angrebet gennemført og Stillingen indtaget. Der var fire Modstandere med 2 Maskingeværer; to blev dræbt, de andre to, der begge var Russere, blev taget til Fange og sendt tilbage til Landingsomraadet under Bevogtning.

Medens dette foregik, rettede de to resterende fjendtlige Stillinger voldsom Maskingeværild ned ad Vejen samtidig med, at de bestrøg Bankerne paa begge Sider og opsendte Lyskugler. Pludselig blev hele den fjendtlige Ildkraft sat ind mod den nys indtagne Stilling. Da vi under Angrebet havde faaet to Mænd

dræbt og to saarede, og da vi derfor havde maattet efterlade en Brengun og to M. P. 40, var vor Ildkraft blevet alvorligt forringet

Fjendens Ild var nu saa koncentreret, at Styrken var nødsaget til at søge Dækning i Vandet paa begge Sider af Vejen. Her bragte Major *Lassen* Orden i sit Mandskab og efter at have modtaget flere Haandgranater, beordrede han alle i Skydestilling langs Flodens Banker og opfordrede Soldaterne til at koncentrere Ilden mod det tredie Støttepunkt. Efter nogen Tids Forløb hørtes Raabet »Kamerad« fra den fjendtlige Stilling.

Major *Lassen* løb frem og gjorde Holdt *3 yards* fra Stillingens Indgang, idet han paa Tysk beordrede Modstanderne til at komme ud og overgive sig. Idet han raabte, aabnede et Maskingevær – inde fra Stillingen og til venstre for Majorens Opholdssted – Ild og saarede ham dødeligt i Underlivet. Idet han faldt, kastede han yderligere tre Haandgranater ind i den fjendtlige Stilling og saarede nogle *Tyskere*, men et Maskingevær vedblev at skyde. Resten af Styrken aabnede Ild mod Stillingen, og Maskingeværet blev bragt til Tavshed. Sapør *Stephenson (DCM)* løb hen til Major *Lassen* for at forsøge paa at bære ham tilbage.

Major *Lassen* meddelte ham, at han var for haardt saaret og at det vilde sætte de andres Liv paa Spil, hvis man forsøgte paa at bære ham bort. Han beordrede derfor *Stephenson* og Styrken til at fortsætte. *Stephenson* gav Majoren en Morfinindsprøjtning og overbragte Ordren til Premierløjtnant *Turnbull*, idet han samtidig meddelte denne Officer, at Major *Lassen* var meget alvorligt saaret.

Da Ammunitionen næsten var opbrugt, saa Premierløjtnant *Turnbull* sig nødsaget til at give Ordre til Tilbagerykning.

Grundet paa Major *Anders Lassens* vidunderlige Førerevner og personlige Mod var det lykkedes Angrebsstyrken at udslette to fjendtlige Støttepunkter og et andet Anlæg. Den havde ogsaa tilintetgjort 6 Maskingeværer, dræbt mindst *8 Tyskere*, saaret endnu flere samt taget 2 Fanger. Desuden havde den løst sin

Opgave og havde givet Fjenden det Indtryk, at der befandt sig langt større Styrker i Omraadet.

Premierløjtnant *Turnbull*, der kommanderede »E« Patruljen og som foruden Major *Lassen* var den eneste Officer til Stede, skrev ogsaa en Rapport om Kamphandlingen, der endte saaledes:

»Omraadet var stærkt befæstet – ogsaa fra Naturens Side, idet der var Vand paa begge Sider af Vejen og et oversvømmet Areal *Øst* for *Commacchio Vejen*, som ikke kan ses paa Kortet. Langs hele Vejen fandtes der gravede Forsvarsanlæg med kun *20 yards* Mellemrum. Kanalens Bredde ved Overgangsstedet var ca. *12 Meter*. Vandets Dybde var ca. *5 Meter* og Bredderne hævede sig kun *3 Tommer* over Vandets Overflade. Der var ingen Landminer i Omraadet og Vejen var i god Stand.

Under hele Angrebet udviste Major *Lassen, M.C.*, det største personlige Mod og ansporede sine Tropper. Hans Angreb paa Støttepunktet var absolut enestaaende, og efter at han var blevet saaret, gav Sapør *Stephenson, D.C.M.*, ham en Morfinindsprøjtning. Jeg fik Ordre til at overtage Kommandoen, hvilket jeg gjorde saa godt, som jeg formaaede«.

Et Uddrag af Sergent *Waites* Rapport giver et inciterende Billede af Major *Lassen* under selve Angrebet:

»*Hughes* var lige bag ved Major *Lassen* og foran mig, da han blev ramt af en Regn af Spandau Kugler. Vi angreb. Major *Lassen* raabte Befalinger til os alle; vi var tvunget til at søge Dækning, men Majoren skænkede ikke sin personlige Sikkerhed en Tanke. Han stod op, skød som en besat, kastede Haandgranater og gav os flere Befalinger. Ca. *10 yards* fra Støttepunktet bag Lytteposten blev jeg ramt i Benet. Det var ret alvorligt. Jeg kunde ikke bevæge mig, saa jeg blev liggende, hvor jeg faldt og fortsatte med at skyde fremefter. Major *Lassen* kom tilbage efter flere Haandgranater og raabte til Drengene, hvorefter han affyrede en grøn Lyskugle som Signal

til Angreb og gik selv forrest igen. Sidste Gang jeg saa ham, laa han ca. 5 *yards* fra Maskingeværstillingen, hvor han var blevet ramt. Selv da tænkte han paa at affyre en rød Lyskugle som Signal til Tilbagetog«.

SergentWaite udfærdigede ogsaa en Rapport til Major Mac Beth, den fungerende Øverstbefalende, hvori han fastslog, at Angrebets udmærkede Resultat skyldtes Major *Lassens* personlige Indsats. Han skrev bl.a.:

»Major *Lassen* skænkede ikke sin egen Sikkerhed en Tanke, og det var takket være hans Ildhu og fuldstændige Mangel paa Frygt, at 90 pCt. af hans Mænd slap levende fra Slaget«.

Brigadegeneral Tod, Øverstkommanderende for 2. Kommando Brigade, sendte følgende Brev til Kaptajn Bimrose, Næstkommanderende for »M« Eskadronen:

Hovedkvarteret,
2. Kommando Brigade,
C. M. F.

Kaptajn *Bimrose*,
»M« Eskadronen,
Special Boat Service,
C. M. F.

Kære Bimrose,

Blot et Par Linier for at takke dig og dine Mænd for det fremragende Stykke Arbejde, de har udført ved at erobre de græske Øer og under de Kommandoangreb, de lige har foretaget.

Skønt disse Angreb har kostet jer dyrt, kan jeg forsikre dig for, at de paa den mest tilfredsstillende Maade har tjent Hærens Formaal.

Det gjorde mig inderlig ondt at høre om de alvorlige Tab, I har lidt, i Særdeleshed bedrøver det mig, at I har mistet Lassen, men det skete i en god Sags Tjeneste.

Din hengivne
Ronald Tod.

BREVE TIL
AMBASSADØR, LENSGREVE E. REVENTLOW
OG MAJOR LASSENS MODER

DEN DANSKE AMBASSADØR I LONDON, LENSGREVE E. REVENTLOW, MODTOG FØLGENDE SKRIVELSE FRA EN AF MAJOR LASSENS NÆRE VENNER

23248 Kaptajn D. J. Riddiford, M. C.,
2. New-Zealandske Division, M. E.F.
5. Juli 1945.

Kære Grev Reventlow.

Jeg vedlægger hermed en Beskrivelse af den danske Statsborger Major A. F. E. V. S. Lassens heltemodige Død, efter han i næsten to Aar havde forrettet Tjeneste ved »Special Service«, en Enhed, som jeg blev knyttet til seks Maaneder før det italienske Felttog endte. Jeg vedlægger ligeledes Afskrifter af to af Citaterne til de tre Militærkors, han blev udmærket med. Disse Militærkors vandt han, medens han forrettede Tjeneste ved S. B. S. Jeg er bange for, at dette vil være Dem en personlig Sorg, da jeg forstaar, at De kendte ham godt.

Maaske husker De mig? Vi traf hinanden i Januar sidste Aar i 51 Pont Street ved et Middagsselskab, der blev givet af Kaptajn Harry Crookshank, hos hvem jeg boede efter at være undsluppet fra en østrigsk Fangelejr. Bagefter tog jeg tilbage til mit Regiment i den new-zealandske Division i Italien, men de sidste seks Maaneder af mit Italiensophold tilbragte jeg i »Special Boat Service«, hvortil jeg blev forflyttet. Det var her, jeg havde den store Ære, og Glæde at lære »Andy« Lassen at kende.

»Special Air Service« (S. A. S.), af hvilken »Special Boat Service« oprindelig udgjorde en Eskadron, var en uhyre broget Styrke, der var blevet sammensat af Oberstløjtnant David Sterling i Nordafrika med det Formaal for Øje at foretage Plyndrings- og Sabotagetogter mod Flyvepladser og andre Anlæg langt bag Fjendens Linier. Disse Togter, der var forbløffende vellykkede, blev udført under Sterlings Ledelse,

FORTROLIGT (D) Hærens Blanket W. 3121.

Enhed	Reg. Nr.	Rang & Navn	Kamphandling for hvilken indstillet:	Anbefalet af:	Æresbevisning tildelt:
»Special Boat Squadron« Nære Østen	234907	*WS* Lieut. *Anders Frederick Emil Victor Schau Lassen*, M. C. (Dansk Statsborger).	Denne Officer anførte Patruljen, der angreb *Kastelli Pediada* Flyvepladsen Natten til den 4. Juli. Sammen med Kanonér 1469628 *J. Jones*, R. A., kom han ind paa Flyvepladsen fra *Vest* efter at have gennemtrængt de formidable ydre Forsvarsanlæg. Ved at forestille at være en *tysk* Officer paa Aftenrunde, bluffede han sig forbi tre Vagtposter, der var anbragt i en indbyrdes Afstand af *15 Yards* for at bevogt nogle *Stukaer*. Major *Lassen* var imidlertid nødsaget til at skyde den fjerde med sin Pistol og derefter blev der givet Alarm. Hans Skjulested blev røbet af Lyskugler og Lyskastere, og han blev udsat for meget voldsom Maskingevær- og Geværild. paa nært Hold, hvorefter han blev nødsaget til at trække sig tilbage. En halv Time efter vendte denne Officer og en Menig tilbage til Flyvepladsen, skønt Vagtstyrken nu var blevet tredoblet og skønt Omraadet var pa-	Kaptajn *D. G. C. Sutherland*, M. C. Øverstbefalende Special Boat Squadron, Kommandostyrker *Nære Østen.* (Underskrevet) *Ronald M. Scobie*, Generalløjtnant, C. G. S., *21. Juli 1943.* (Underskrevet) *H. M. Wilson*, General, Øverstbefalende *Nære Østens Styrker*	Øjeblikkelig Tildeling af Militærkors No. 2.

truljeret og belagt med Søgelys. Det var forbundet med meget store Vanskeligheder at trænge frem til Maalet, og under Forsøget herpaa var Major *Lassen* nødsaget til at dræbe endnu en Vagtpost. Herpaa hidkaldte Fjenden Forstærkninger fra Flyvepladsens *Østkant*. Man formerede en Halvkreds og trængte Angriberne ind i Midten af et Luftværnsbatteri, hvor de kom under voldsom Beskydning fra tre Sider. De tog dog intet Hensyn til deres farefulde Stilling, men anbragte Bomber under en Traktor med Larvefødder og sprængte den i Luften. Den voksende Overmagt tvang til Slut de to Angribere til at trække sig tilbage. Det skyldtes udelukkende denne Officers Indsats, at Fjendens Opmærksomhed blev afledt, og at *Tyskerne* var nødsaget til at til kalde Vagtposterne fra hele Omraadet, saaledes at vore Tropper med forholdsvis Lethed var i Stand til at angribe og tilintegøre Flyvemaskiner og Benzindepoter paa Flyvepladsens *Østside*. Under hele Angrebet, saavel som under den yderst vanskelige Fremrykning, udviste denne Officer den allerstørste Energi, Beslutsomhed og Dødsforagt.

FORTROLIGT (E) Hærens Blanket

3. KORPS — 7. Nov. 1943. W. 3121.

Enhed	Reg. Nr.	Rang & Navn	Kamphandling for hvilken indstillet:	Anbefalet af:	Æresbevisning tildelt
Special Boat Squadron, 1. S.A.S. Regt.	234907	WS. Lieut. *Lassen, Anders, Frederick Emil. Victor. Schau.*	Denne Officer udviste, trods det, at han næsten hele Tiden var syg, fremragende Førerevner og Tapperhed under alle de Operationer der blev udført af *X Det.* paa de *græske Øer*, 13. Sept. 43 til 18. Okt. 43. Det bevidnes, at *Tyskernes* Tilbagegang fra *Simi* den 7. Okt. 43 ikke mindst skyldtes hans inspirerende Førerskab og fremragende personlige Eksempel. Trods de Lidelser, som et alvorligt forbrændt Ben og indre Skade voldte ham, sneg han sig ind paa mindst *3 Tyskere* og dræbte dem i Nærkamp. Paa dette Tidspunkt begyndte vore *italienske Tropper* at vige, og det skyldes Major *Lassens* Initiativ og personlige Eksempel, at de genvandt Moralen. Han vedblev med at angribe og udslette *tyske* Patruljer hele Morgenen. Om Eftermiddagen overtog han Ledelsen af det *italienske* Modangreb, der til Slut kastede *Tyskerne* tilbage til deres Skibe med et Tab af 16 dræbte, 35 saarede og 7 Fanger mod vore Tab paa 1 dræbt og 1 saaret.	(Underskrift) *D. J. T. Turnbull* Oberst. Øverstbefalende *Angrebsstyrker.* (Underskrift) *D. F. Anderson*, Generalløjtnant Øverstbefalende. *3. Armékorps.* *H. M. Wilson*, General Øverstbefalende *Middelhavs; Styrkerne.*	*Militærkors* Nr. 3. 19. 11. 43.

assisteret af »Den langtrækkende Ørkengruppe«, der ledte S.A.S. Patruljerne til deres Angrebsomraader. En Officer tilintetgjorde f. Eks. personligt mere end 90 Flyvemaskiner ved Hjælp af Sprængstrof og tidsindstillede Blyantsgranater. Feltmarskal Montgomery hædrede Styrken ved at nævne, at han værdsatte den højere end en hel Division.

Da det nordafrikanske Felttog endte, blev »Special Boat Service« reorganiseret og stillet under Major, Lord Jellicoe's Kommando. Dens Opgave var at foretage Kommandoangreb paa de ægæiske Øer. Landgangene foregik fra smaa Baade og Patruljerne blev bragt til Kampomraaderne af Flaaden.

Disse Angreb var overmaade vellykkede, skønt Pressen af Sikkerhedshensyn ikke havde Lov til at omtale dem. Medens vore Tab var faa, var Tyskernes meget alvorlige, og de var nødsaget til at opretholde stærke Garnisoner paa Øer, der ellers burde være et Dødvande i Krigen. Det var under disse Angreb, at Andy Lassen spillede en saa fremragende Rolle. I Slutningen af 1944 blev »Special Boat Service« overflyttet til den italienske Front og kom under »De adriatiske Landstyrkers« Kommando. Den Øverstbefalende, Major Jellicoe, blev udnævnt til Oberstløjtnant og efterfulgtes af den nuværende Øverstkommanderende, Oberstløjtnant D. G. C. Sutherland, M. C. Oberstløjtnant Sutherland har allerede sendt Dem en Kondolenceskrivelse, og de Oplysninger, jeg kan give, supplerer kun de Oplysninger, De har modtaget af ham. Det vil være muligt at faa Citatet til Major Lassens første Militærkors fra Krigsministeriet, London. Det findes ikke blandt de foreliggende Dokumenter, da det blev vundet, medens han gjorde Tjeneste i en Kommandoenhed og før han traadte ind i S.B.S.

Major Lassens Berømmelse som Kriger var legendarisk. Under Kommandoangreb bragte hans Hurtighed, enestaaende Mod, Lederevner og Raadsnarhed ham det ene straalende Resultat efter det andet. Hvis de gamle danske Vikinger lignede Lassen, som jeg tror de maa have gjort, saa forstaar man, hvorfor man ventede dem med Rædsel langs Europas Kyster.

Lassen var særdeles egnet til at lede disse krævende Kommandoangreb, og hans tre Militærkors bærer Vidnesbyrd om hans fremragende Bedrifter – og mest af alt, om hans sidste og altoverskyggende Bedrift ved Comacchio, da han blev dræbt.

Paa Kreta, hvor hans Eskadron var stationeret fra Oktober 1944 til Februar i Aar, lagde han betydelige diplomatiske Evner for Dagen, ved den Maade det lykkedes ham at udjævne Grækernes indbyrdes Stridigheder, der brød ud, saa snart Tyskerne havde forladt et Omraade. Naar han var borte fra Frontlinien, kunde man ikke tænke sig et mere sympatisk og elskeligt Menneske end Anders. Han var i Besiddelse af en stærk og livlig Personlighed, men han var samtidig saa beskeden, ligefrem og venlig, at han skabte sig Venner overalt.

Begivenhederne ved Comacchio, som jeg har rekonstrueret efter Beretninger, som jeg har modtaget fra Mænd, der var sammen med Lassen, da han døde, vil vise hvilken aldeles enestaaende Soldat han var.

Deres hengivne

(sign.) *Daniel Riddiford.*

BUCKINGHAM PALACE

The Queen and I offer you our heartfelt sympathy in your great sorrow.

We pray that your country's gratitude for a life so nobly given in its service may bring you some measure of consolation.

George R.I.

Oversigtskort over den græske Front.

EN SKRIVELSE FRA MAJOR LASSENS ØVERSTBEFALENDE, OBERSTLØJTNANT DAVID SUTHERLAND TIL DEN DANSKE AMBASSADØR I LONDON, LENSGREVE E. REVENTLOW

Kære Grev Reventlow.

Jeg modtog Deres Brev, dateret den 25. ds., i Dag og er meget bedrøvet over at erfare, at De ikke har modtaget mit foregaaende Brev, som jeg beordrede en af mine Officerer til at afsende, saa snart han ankom til England. Da jeg imidlertid selv rejser tilbage til London omkring den 7. August, vil jeg tillade mig at aflægge et Besøg i Legationen. Jeg har mange Oplysninger at give Dem om Anders.

Han var den første Officer, der blev ansat ved min Eskadron, da den blev oprettet i Libanon, og han gjorde – bortset fra enkelte Perioder – Tjeneste under mig lige til sin Død. Vi var meget nære Venner, og jeg var en af hans mange Beundrere. Jeg tror, jeg tør paastaa, at jeg kendte ham bedre end nogen anden Officer i Regimentet, og hans Død kom som et forfærdeligt Chok for mig. Vi deltog i Militæroperationer sammen paa Kreta i Sommeren 1943. Disse Operationer er meget lidt kendt, og de var de første, det nyoprettede Regiment deltog i. Anders klarede sig straalende og viste sig som en fremragende Soldat med medfødte Lederevner. Disse Egenskaber gjorde ham, i Forbindelse med hans Klogskab og klare Tænkeevne, til en Legende i Regimentet. Jeg indstillede ham til hans Militærkors No. 2 for hans Indsats under disse Operationer, og det fortjente han saa sandelig.

Senere naaede han stadigt højere. Jeg var hans Eskadronchef, og han var den mest fremragende Patruljefører, jeg nogensinde har mødt. Han svigtede aldrig min Tillid, og jeg haaber, at jeg aldrig svigtede hans. Vi var sammen paa de græske Øer

efter den italienske Overgivelse i September 1943 og igen i Foraaret 1944, hvor vi udførte adskillige Kommandoangreb paa de ægæiske Øer. Hans Angreb paa Theca paa Santorini var en anden stor Daad. Det var paa det Tidspunkt, jeg rigtig kom til at lære Anders at kende. Vi var nære Venner, baade i Arbejdet og i vores sjældne Fritid, og mange Gange spurgte jeg ham om Raad, fordi han altid havde Ret i sin Bedømmelse af en Situation.

Jellicoe kommanderede den Gang S.B.S., og skønt han ofte bad mig om at blive hans Næstkommanderende, sagde jeg altid Nej, fordi jeg ikke vilde forlade min Eskadron, hvor der fandtes et Kammeratskab uden Lige.

I August kom vi til Italien, og Anders forlod mig for at overtage Kommandoen af en anden Eskadron. Han førte den med stor Dygtighed under Befrielsen af Grækenland. I December forlod Jellicoe os, og jeg overtog Kommandoen. Vi fortsatte vore Pirattogter langs den dalmatiske Kyst, og det var Anders' Eskadron, jeg udvalgte som den, der skulde sendes til den 8. Armés Front for at bistaa ved Foraarsoffensiven.

Med Hensyn til hans Død, saa kender jeg kun den officielle Beretning og de Rapporter, jeg fik fra Officerer, der var sammen med ham, for jeg var i Dalmatien dengang. Jeg var imidlertid fast besluttet paa at gøre alt for, at han skulde faa den Hæder, der tilkom ham, og paa at gøre mit til, at hans stolte Navn skulde blive udødeliggjort. Jeg indstillede ham til Victoria Korset og rejste personligt til 5. Korps' Hovedkvarter i Østrig for at sørge for, at Indstillingen blev taget til Efterretning. Jeg erfarer nu, at den er under Behandling hos de højeste Myndigheder.

Jeg aflagde et Besøg ved hans Grav paa Tilbagevejen og tog nogle Fotografier, som jeg vil give Dem, naar jeg kommer til London. Jeg sørgede ogsaa for, at hans Lig blev flyttet til den nærmeste Militærkirkegaard saa hurtigt som muligt.

Der er saa meget at skrive om, at jeg føler, at jeg bør vente med at sige mere, til jeg træffer Dem personligt. John Lodwich,

en af mine Officerer, er i Øjeblikket i Færd med at skrive en Bog om Regimentets Historie. I denne Bog bliver Anders selvfølgelig den selvskrevne Hovedperson.

Det gør mig ondt, at jeg grundet paa Censuren ikke er i Stand til at fortælle Dem om, hvad Anders faktisk har betydet for sit Regiment, men jeg glæder mig til at besøge Dem for at kunne sige Dem saa meget, som jeg er i Stand til.

Jeg havde aldrig troet, at han vilde blive dræbt. Hans Mod og Dygtighed havde bragt ham helskindet gennem saa mange Hændelser, hvor et almindeligt Menneske vilde have været fortabt. Jeg sørger, fordi jeg har mistet en uerstattelig Ven, og jeg forstaar, hvad de, hans Landsmand, maa føle i dette Øjeblik. Jeg vil være glad, hvis jeg paa nogen Maade kan hjælpe, og haaber at træffe Dem om et Par Dage.

Deres hengivne

(sign.) *David Sutherland*,
Oberstløjtnant.

UDDRAG AF SKRIVELSE FRA OBERSTLØJTNANT, LORD GEORGE JELLICOE TIL MAJOR ANDERS LASSENS MODER

Whinshill, Sunningdale,
Berkshire.
13. August 1945.

»... Jeg haaber saa inderligt, at jeg en Dag vil faa Lejlighed til at træffe Dem og Deres Mand for personligt at kunne fortælle Dem den dybe Hengivenhed og store Beundring, som alle vi i S.B.S. nærede for Andy. Ord forekommer een saa fattige, naar man skal give Udtryk for saa inderlig en Følelse, men jeg haaber, at Kaptajn Milner Barry har været i Stand til at give Dem et Indtryk af vor Højagtelse for Andy.

Han var bestemt den tapreste Officer, jeg har truffet i denne Krig – og dog er jeg sikker paa, at Andy, lige som enhver anden kendte til Frygt. Naar jeg kalder Andy tapper, saa tænker jeg ikke blot – og ikke engang mest – paa rent fysisk Mod – og det besad han i allerhøjeste Grad. Men han var ogsaa i Besiddelse af den højeste Form for Mod – moralsk Mod, og et af mine mest levende Minder om ham stammer fra en Aften, hvor jeg tilbragte mange Timer med at prøve paa at overbevise ham om, at et Kommandoangreb, jeg havde planlagt, var gennemførligt – og jeg husker, at det var umuligt for mig at overbevise ham, og at han med Bestemthed afviste enhver Tanke om at prisgive sine Mænds Liv for en Plan, han ikke havde Tiltro til.

Men Andy havde een Egenskab, der overskyggede selv hans fremragende fysiske og moralske Mod, og det er den, der vil leve klarest i mit Minde. Jeg hentyder til den dybtfølte Sympati, han nærede for Medmennesker, der var mere uheldigt stillet i Samfundet, end han selv var, og den Hengivenhed han vakte hos dem – hvadenten det var en fattig græsk Bonde eller Fisker eller en hjemløs jugoslavisk Flygtning. Hvor han end var, følte man denne dybe Medlidenhed for de ulykkelige og de

uheldigt stillede, og det var forbavsende at se, hvilken Tillid de viste ham – disse Mennesker, som han hjalp og blev Venner med.

Jeg ved, at mange, mange Mennesker – af alle Samfundslag – maa have sørget dybt, da de hørte om Deres Søns Død.

Jeg kan kun fortælle Dem, hvilket Chock det var for mig. Jeg mødte Andy, da jeg var hjemme paa en kort Orlov fra den nære Orient, og bad med det samme om Tilladelse til at maatte knytte ham til vores Enhed. Heldigvis viste Myndighederne sig imødekommende, og lige siden har Andy gjort Tjeneste hos mig, indtil jeg forlod S.B.S. i December 1944. I de Aar stillede Andy alle sine rige Evner og Kræfter til vor Disposition og blev, takket være sit Mod, Originalitet, gode Humør, stille Sympati og fuldstændige Loyalitet den mest afholdte Officer i hele Styrken. Han besad til enhver Tid sine Undergivnes fulde Tillid, og de Officerer, der var saa heldige at have ham under Kommando, skænkede ham beredvilligt deres Fortrolighed. Han var – ganske utvivlsomt – min mest værdifulde Kampleder.

De vil derfor forstaa, hvorfor jeg sørger saa dybt over Andys Død, og jeg tror, at jeg i al Beskedenhed kan forestille mig, hvad hans Bortgang betyder for Dem. Jeg ved, hvor inderligt han glædede sig til at gense sin Familie og sit Fædreland, og det er bittert at tænke paa, at De og han skulde gaa glip af dette Gensyn, fordi han blev kaldt bort paa et saa sent Tidspunkt af Krigen.

Jeg ved, at der ingen Trøst findes for Tabet af en Søn. Men jeg ønsker, at De skal vide, hvor dybt vi, der kæmpede sammen med Andy og kendte ham, værdsætter hans Minde, og hvilken Inspiration hans Lystighed, Livsglæde og fremragende Mod var for alle os, der var saa heldige at lære ham at kende.

Hvis De nogensinde skulde komme til England, vil jeg betragte det som en stor Ære at faa Lov til at fortælle Dem dette personligt.

Deres hengivne
(sign.) *George Jellicoe*,
Oberstløjtnant.

UDDRAG AF EN SKRIVELSE FRA DEN DANSKE AMBASSADØR I LONDON, LENSGREVE E. REVENTLOW, TIL MAJOR ANDERS LASSENS MODER

»...Jeg har lige haft Besøg af en Mand, der hedder Kaptajn Milner Barry. Han har en Tid lang været Anders' Overordnede, saavidt jeg forstaar lige til Anders selv blev Major. Han gav mig forskellige Oplysninger, som jeg nedenfor skal søge at gøre Rede for.

Kaptajn Milner Barry sagde uden Forbehold, at Anders var den Kammerat, hvis Mod og Personlighed han beundrede mest. Ogsaa han havde faaet et stærkt Indtryk af den Egenskab hos Anders, at han altid tænkte paa dem, hvis Kaar var ringere end hans egne. Som et Koriosum nævnede han, at Anders havde gjort sig til Speciale at samle paa hæslige Hunde, fordi han syntes, at det var Synd, at ingen tog sig af dem. Han tilføjede, at han som Regel ogsaa omgav sig med de mest frygteligt udseende Tjenestefolk og Oppassere, som han havde fundet et eller andet Sted paa de græske Øer, og hvis Forhold menneskeligt set vist nogenlunde svarede til de Hunde som jeg nylig hentydede til.

Jeg har været lykkelig over at kunne skaffe Dem saa forholdsvis fyldige Underretninger. Jeg læste med Stolthed paa Deres Vegne, og med Stolthed som Dansk, Beretningerne om hans Indsats. Jeg sørger over Tabet af en ung Ven. At Tanken om Danmark og hans Hjem altid opfyldte ham, kan jeg bevidne.

Anders er af sin Afdeling indstillet til det britiske Riges højeste Tapperhedsdekoration — Victoria Korset. Dette synes jeg, at jeg gerne vil meddele Dem, men jeg kan intet sige om, hvorvidt Indstillingen vil blive taget til Følge. At han har fortjent det, er der ingen Tvivl om...«

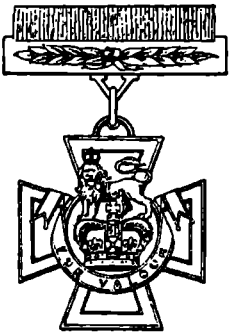

CITAT TIL VICTORIA KORSET

»MAJOR A. F. E. V. S. LASSEN BLEV BEORDRET TIL AT FØRE EN KAMPPATRULJE UNDER ANGREB PAA DEN NORDLIGE BRED AF LAGO COMACCHIO, ITALIEN, NATTEN MELLEM 8.—9. APRIL 1945. HANS OPGAVER VAR AT SKABE FORVIRRING OG FORVOLDE TAB BLANDT FJENDEN, TAGE FANGER SAMT GIVE DET INDTRYK AF, AT EN HOVEDLANDGANG VAR UNDER ANMARCH. — GRUNDET PAA FREMRAGENDE FØREREVNER OG FULDSTÆNDIG DØDSFORAGT LYKKEDES DET MAJOR LASSEN, TRODS OVERVÆLDENDE FJENDTLIG OVERMAGT, AT LØSE SINE OPGAVER. — TRE ANLÆG BLEV UDSLETTET, TRE MASKINGEVÆRER TILINTETGJORT OG OTTE FJENDER BLEV DRÆBT OG ANDRE SAARET. TO FANGER BLEV TAGET. — STØTTET AF SIN EGEN DYBE PLIGTFØLELSE, SINE UNDERORDNEDES HENGIVENHED OG SIN EGEN ENESTAAENDE TAPPERHED LYKKEDES DET MAJOR LASSEN AT LØSE ALLE SINE OPGAVER TIL DEN MINDSTE DETAILLE.

MAJOR ANDERS LASSEN, V. C., M. C. & 2 BARS

ANDERS FREDERIK EMIL VICTOR SCHAU LASSEN, født paa Høvdingsgaard 22. September 1920 som Søn af fhv. Godsejer, Kaptajn *Emil Victor Schau Lassen* fra Bækkeskov og Hustru *Suzanne Maria Signe Lassen*, født *Raben-Levetzau*.

A. L. forlod »Herlufsholm« i 1935. — A. L. forlod Danmark 1938 som Sømand og Elev i Handelsflaaden. — April 1940 —Januar 1941 var han »gunner« paa M/S »Leonora Mærsk«, der sejlede paa de engelske Forsyningslinjer. For sin Indsats fik han efter sin Død tilkendt Dekorationen »The Atlantic Star«, der ellers kun gives til Søfolk og derfor yderst sjældent besiddes af Landofficerer.

Indtraadte i den engelske Hærs Kommandostyrker i Februar 1941 (som Menig) — Sekondløjtnant 20. Maj 1942 — Premiereløjtnant 20. November 1942 — Kaptajn 13. September 1943 — Major 9. Oktober 1944 — Dræbt 9. April 1945.

Dekoreret med: The Victoria Cross, 3 Military Crosses, Kong Christian den X Mindemedaille, The 1939-45 Star, The Atlantic Star, The Africa Star, The Italy Star, The British Victory Medal, Den græske »Sacred Legion«.

Faderen: Kaptajn EMIL VICTOR SCHAU LASSEN udmærkede sig i den finsk-russiske Vinterkrig 1939-40 og er dekoreret med : Kommandørkorset af den finske Løve, Det finske Frihedskors, Den finske Mindemedaille.

Bedstefaderen: AXEL FREDERIK LASSEN var Pioner og blev Plantageejer paa Sumatra, født 9. Maj 1858, død i København 1925.

Oldefaderen (paa Faderens Side): Premierløjtnant EMIL VICTOR SCHAU. Dræbt ved Dybbøl 18 April 1864.

Personalia over denne Oldefader og hans Brødre ser saadan ud:

Premierløjtnant *Emil Victor Schau*, Dræbt 18. April 1864 ved Dybbøl.
Kaptajn *Boe Schau*, dræbt ved Mysunde 1850.
Sekondløjtnant *Edward Schau*, død af Tyfus 1845.
Major *Ernst Schau*, dræbt 18. April 1864 ved Dybbøl.
Sekondløjtnant *Harald Schau*, død 1851 efter Saar fra Fredericia-Slaget.
Landvæsenselev *Gustav Schau*, død af Tyfus 1850.
Premierløjtnant *Valdemar Schau*, død af Tyfus 1859.

Tipoldefaderen (paa Moderens Side): General v. KROG, Sejrherren fra Isted.

S K I T S E O V E R

KAMPOMRAADET

hvor MAJOR ANDERS LASSEN, V.C.,M.C. faldt den 9. April 1945.

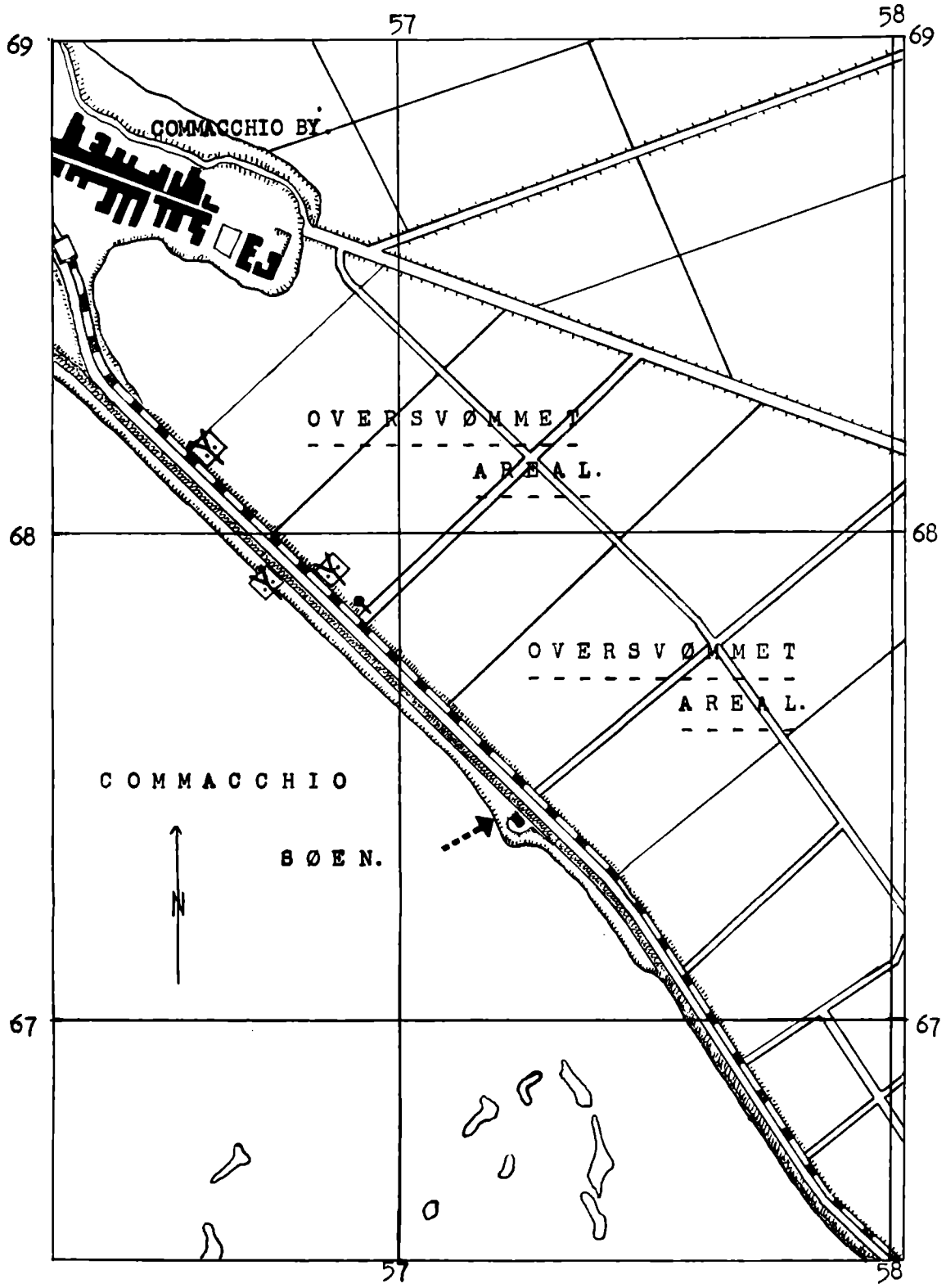

1:12500

0 1 2 3 4 500 1000 m.